

Två nya 145 kV luftledningar mellan station Laforsen och ny station Enån i Ljusdals kommun i Gävleborgs län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Underlag inför Länsstyrelsens beslut om Betydande miljöpåverkan

Projektorganisation

Ellevio AB

Projektledare: Nicklas Eriksson
Tillståndsfrågor: Sara Nordmark

Samrådsredogörelse

Rejlers Sverige AB
Stationsgatan 12
753 40 Uppsala
<https://www.rejlers.se/>

Uppdragsledare: Johan Lindström
Handläggare: Elin Larsson och Vendela Norman

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	4
2	Samrådets genomförande	4
3	Yttranden och bemötanden	6
3.1	Länsstyrelsen i Gävleborgs län (2024-12-03)	6
3.2	Ljusdals kommun (2024-12-05)	8
3.3	Övriga myndigheter och statliga verk	8
3.4	Organisationer	11
3.5	Företag	11
3.6	Berörda fastighetsägare	11

1 Inledning

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör underlag till Länsstyrelsens beslut om projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej.

2 Samrådets genomförande

Samrådet genomfördes som ett kombinerat undersöknings- och avgränsningssamråd. Fysiska utskick i form av brev till närboende skickades den 4 november 2024. Brev skickades ut till samtliga fastighetsägare inom projektets utredningsområde. Totalt skickades 21 brev ut. Digitala utskick till berörda myndigheter, ledningsägare, närliggande verksamheter och lokala föreningar gjordes den 5 november 2024. Sista dagen att inkomma med ett yttrande var den 4 december.

De samrådsparter som är med i föreliggande samråd kan ses i Tabell 1 nedan. Allmänheten informerades om projektet via kungörelse i tidningarna Ljusdals-Posten och Ljusnan vilka publicerades den 15 november.

Tabell 1. Samrådsparter i genomfört samråd

Myndigheter	Inkom med svar
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	X
Ljusdals kommun	X
Elsäkerhetsverket	X
Luftfartsverket	X
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	X
Post- och telestyrelsen	-
Riksantikvarieämbetet	X
Skogsstyrelsen	X
Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)	X
Svenska kraftnät	X
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	X
Statens geotekniska institut (SIG)	X
Trafikverket	X
Region Gävleborg	-
Organisationer	
BirdLife Sverige	-
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	-
Svenska turistföreningen Ljusdal lokalavdelning	-
Naturskyddsföreningen Gävleborg	-
Friluftsförbundet region Mitt	-
Ljusdals hembygdsförening	-
Färila hembygdsförening	-
Föne fornminnesförening	-
Företag	
Skanova	-

Härjeåns nät	-
Fortum Distribution AB	-
Telia Towers Sweden AB	-
Övriga	
Fastighetsägare och närboende	Ett inkommet yttrande

3 Yttranden och bemötanden

3.1 Länsstyrelsen i Gävleborgs län (2024-12-03)

Länsstyrelsen skriver att kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska innehålla en beskrivning av nuvarande förhållanden, hur projektet kommer att genomföras och dess effekter på miljön och även fastslå åtgärder för att mildra eller eliminera de negativa konsekvenserna av projektet. Vidare ska miljökonsekvensbeskrivningen redovisa vilka underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa kan komma att påverka miljön i allmänhet och utpekade natur- och kulturvärden i synnerhet. De skadeförebyggande åtgärderna bör redovisas på ett tydligt sätt i form av konkreta åtgärder, inte bara som möjliga metoder.

Planförhållande

Länsstyrelsen anser att det av MKB:n ska framgå om ledningen står i överensstämmelse med kommuns översiktsplan, eventuella fördjupade översiktsplaner och berörda detaljplaner.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer i kommande MKB att redogöra för hur den planerade verksamheten interagerar med kommunala och regionala planer.

Naturmiljö

Länsstyrelsen påpekar att det förordade alternativet berörs av det generella strandskyddet om 100 meter från Ljusnan.

Länsstyrelsen håller med om att den föreslagna stationsplaceringen är en lämplig plats utifrån den lokaliseringsutredning som redovisas i samrådsunderlaget. Vad gäller de föreslagna ledningssträckorna förespråkar Länsstyrelsen Ellevios förordade ledningssträckning, alternativ A, som enligt beskrivning innebär längre samlat markinrång. Men påpekar också att det är svårt att resonera kring vilket alternativ som är att föredra ur artskyddssynpunkt innan samtliga utredningar är färdigställda.

Länsstyrelsen ser fortsatt positivt på den NVI som ska slutföras och bifogas MKB:n. Detaljeringsgraden av NVI är viktig att redogöra för, därtill motivering till valen av inventering/ar som gjorts. I kommande arbete önskar Länsstyrelsen ett mer detaljerat resonemang kring möjliga skyddsåtgärder för skyddade kärlväxter (tex. lummerarter, orkidéer och mosippa) för att så långt som möjligt undvika att förbudet i artskyddsförordningen

aktualiseras. Specifikt för fåglar anser Länsstyrelsen att det är viktigt att fortsatt beakta och resonera kring fågelkollisioner med kraftledningar, särskilt i områden där det tidigare inte funnits kraftledningar. Länsstyrelsen anser vidare att sökande i kommande MKB beaktar invasiva arter och hur arbetet med att förebygga spridning av dessa arter beaktas och planeras.

Det är sammantaget viktigt att konsekvenser för arterna i området, såsom negativ påverkan på kort och lång sikt liksom kumulativa effekter etcetera, som projektet kan förväntas innebära beröras också framhålls i MKB:n, Länsstyrelsen ser positivt på den lista med de viktigaste generella skadeförebyggande åtgärderna som presenterats i samrådsunderlaget.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer i kommande MKB att utförligt redogöra för resultaten utifrån samtliga utförda inventeringar samt beskriva påverkan och konsekvenser på utpekade naturmiljöer och arter. Det kommer inkludera ett resonemang kring skydds- och hänsynsåtgärder för skyddade arter samt motivering till om dispensansökan för fridlysta arter bedöms krävas eller ej.

Ellevio bedömer att risken för fågelkollision är låg i området. I områden med nyetablering av ledningar består landskapet av uppvuxen barrskog vilket inte bedöms vara en miljö där fåglar med generellt högre kollisionsrisk (så som svanar, tranor, gäss etc.) rör sig allmänt.

I kommande MKB kommer Ellevio att beskriva arbetet med att förebygga spridning av invasiva arter.

Riksintressen

Förutom de nämnda riksintressena *riksintresse för naturvård* och *riksintresse för friluftsliv* vill länsstyrelsen påpeka att utredningsområdet även berör *riksintresse för skyddade vattendrag*.

Länsstyrelsen upplyser även om att MSB beslutat under 2024 att transmissionsnätet för el ska utgöra områden för riksintresse för totalförsvarets anläggningar enligt 3 kap. miljöbalken.

I MKB:n behöver riksintressenas syften redogöras för och ett resonemang föras kring verksamhetens eventuella påverkan på riksintressena samt vilka skyddsåtgärder som kan vidtas för att undvika påtaglig påverkan.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar länsstyrelsen för upplysningar om riksintressen i området. I kommande MKB kommer Ellevio att redogöra för samtliga riksintressen som omfattas av sträckan för det sökta alternativet samt verksamhetens påverkan på dessa och eventuella skyddsåtgärder.

Rekreation/Friluftsliv

Länsstyrelsen instämmer med Ellevios bedömning att aktuellt område redan idag är påverkat av flertalet ledningar och att påverkan på utpekade friluftsvärden därför bedöms som liten i driftsfasen, men att påverkan är större men tillfällig i byggfasen, genom störande buller och ljud. Det är dock fortsatt relevant att presentera och föra resonemang kring rekreations- och friluftsvärden i MKB:n.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer i MKB:n att redogöra för den planerade verksamhetens påverkan på rekreations- och friluftsvärden i området.

Kulturvärden

Länsstyrelsen delar Ellevios bedömning att det förordade alternativet, alternativ A, är det bästa alternativet ur miljösynpunkt, eftersom alternativ A berör de utpekade boplatslägena i minst omfattning. Dock bedömer länsstyrelsen att fornlämning kommer att beröras vilket alternativ som än väljs. En ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämning kommer därför att behöva lämnas in till Länsstyrelsen. Även en grävande utredning steg 2 bedöms krävas för att fastställa om de utpekade lägena i kulturvärdesinventeringen utgör fornlämningar eller inte.

Länsstyrelsen ser positivt på de föreslagna åtgärderna som är ämnade för att minska åverkan på berörda fornlämningar.

Ellevios bemötande

I kommande MKB kommer Ellevio att redogöra för hur aktuella kulturmiljöer kommer att påverkas av planerad verksamhet. Skyddsåtgärder och hänsynsåtgärder kommer att beskrivas utförligt. I de fall påverkan på fornlämningar inte kan undvikas kommer en ansökan om ingrepp i fornlämning lämnas till Länsstyrelsen. Detta görs under detaljprojekteringsfasen.

Ellevio har även skickat in en ansökan om arkeologisk utredning steg 2 för att ytterligare utreda möjliga boplatksområden som har identifierats i kulturvärdesinventeringen steg 1. Resultaten från steg 2 utredningen kommer att användas som underlag i en miljöplan som tas fram under detaljprojekteringen.

3.2 Ljusdals kommun (2024-12-05)

Ljusdals kommun meddelar att de inte har något att erinra gällande den förordade sträckningen (Alternativ A).

Ellevios bemötande

Ellevio tolkar detta som att kommunen inte har någon väsentlig information att tillföra projektet och att kommunen godtar den förordade sträckningen som ett lämpligt alternativ.

3.3 Övriga myndigheter och statliga verk

3.3.1 Elsäkerhetsverket (2024-12-20)

Elsäkerhetsverket meddelar att de inte har några synpunkter i detta skede av tillståndprocessen.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar Elsäkerhetsverkets yttrande.

3.3.2 Luftfartsverket (2024-11-05)

Sekretessbelagt.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar det som inkom i yttrandet. Ellevio bedömer att den planerade kraftledningen kan uppföras utan att påverka Luftfartsverkets intressen negativt.

3.3.3 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) (2024-11-05)

MSB skriver att de inte har något att invända gällande de nya kraftledningarna vid Laforsen i Ljusdals kommun.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar MSB:s yttrande.

3.3.4 Riksantikvarieämbetet (2024-11-13)

Riksantikvarieämbetet meddelar att de avstår från att yttra sig och hänvisar till Länsstyrelsen Gävleborgs län som företrädare för de statliga kulturmiljöintressena.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar Riksantikvarieämbetets yttrande.

3.3.5 Skogsstyrelsen (2024-11-22)

Skogsstyrelsen skriver att de inte tar ställning till de föreslagna alternativen men vill framhålla att negativ påverkan på naturvärden bör minimeras, helst undvikas. Eftersom naturvärden knutna till träd bedöms bli negativ bör kompensationsåtgärder planeras som minskar negativ utveckling för biologisk mångfald i skog.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer i kommande MKB att utförligt redogöra för resultaten utifrån samtliga utförda inventeringar samt beskriva påverkan och konsekvenser på utpekade naturmiljöer och arter. Även skydds- och hänsynsåtgärder för att minska negativ påverkan på naturvärden och arter kommer att beskrivas.

3.3.6 Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) (2024-11-26)

Strålsäkerhetsmyndigheten skriver att magnetfältsnivåer bör redovisas i framtida miljökonsekvensbeskrivning för närliggande bostäder och andra platser där människor vistas varaktigt där magnetfältsnivån förväntas bli förhöjd på grund av kraftledningar.

Ellevios bemötande

De planerade ledningarna kommer att etableras cirka 200 meter från närmaste bostadshus. Området närmast ledningarna bedöms inte vara ett område där människor vistas varaktigt. Avstånd till bostäder och annan verksamhet där människor stadigt vistas är så stort att magnetfältet klingat av till i stort sett noll. Ellevios bedömning är att magnetfältsnivåerna från den planerade verksamheten inte kommer att påverka människors hälsa.

3.3.7 Svenska kraftnät (2024-12-03)

Svenska kraftnät skriver att åtgärder som på något sätt inskränker Svenska Kraftnäts verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätten. Så länge kraven i yttrandets bilagor efterlevs har Svenska kraftnät inga invändningar.

Ellevios bemötande

Ellevio har tät samordning med Svenska kraftnät i aktuellt projekt. Dialog kring tekniska lösningar för att korsna under Svenska kraftnäts befintliga och planerade ledningar pågår löpande under både tillstånds- och detaljprojekteringsfas. Ellevio följer Svenska kraftnäts tekniska riktlinjer i sin projektering av 145 kV-ledningarna.

3.3.8 Sveriges geologiska undersökning (SGU) (2024-11-29)

SGU skriver att de avstår från att granska remissen och hänvisar till SGU:s allmänna riktlinjer som bifogas med yttrandet.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar SGU:s yttrande.

3.3.9 Sveriges geotekniska institut (SGI) (2024-11-29)

SGI skriver att de inte har något att erinra men skickar med hänvisningar till allmänna riktlinjer.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar SGI:s yttrande.

3.3.10 Trafikverket (2024-11-19)

Trafikverket skriver att de anser att antalet korsningar med vägen ska begränsas och att korsande ledningar placeras vinkelrätt mot vägens längdriktning. Trafikverket utgår från att kraftledning placeras med tillräckligt avstånd från väg 735. Trafikverket förutsätter även att de riktlinjer som beskrivs i yttrandet följs.

Ellevios bemötande

Ellevio kommer att förhålla sig till förekommande riktlinjer och säkerhetsåtgärder samt söka nödvändiga tillstånd i det fortsatta arbetet.

3.4 Organisationer

Inga organisationer har yttrat sig.

3.5 Företag

Inga företag har yttrat sig.

3.6 Berörda fastighetsägare

3.6.1 Fastighetsägare Valla 7:2 (2024-12-01)

Fastighetsägaren skriver att denna tidigare blivit kontaktad av Svenska kraftnät gällande samma projekt och fått information om planer i området. Fastighetsägaren framhäver att dessa planer ser ut att ha ändrats eftersom Ellevios ledningar är irriterade på dennas fastighet i det material Ellevio nu har skickat ut.

Fastighetsägaren är tydlig med att hen inte vill att vare sig Ellevio eller Svenska kraftnät använder hens mark. Fastighetsägaren påpekar att fin gammal skog kommer att försvinna och att just den delen av skogen är sparad för pension och kommande generationsskifte. Fastighetsägaren förespråkar att ledningen dras parallellt med Svenska kraftnäts befintliga ledning då det leder till att fler fastighetsägare delar på intrånget jämfört med förordat alternativ där fastighetsägaren drabbas stort.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar att fastighetsägaren motsätter sig det förordade alternativet och hellre föredrar att de nya ledningarna går parallellt med Svenska kraftnäts ledningar, likt alternativ B, C eller D.

I det förordade alternativet är avsikten att anlägga de nya ledningarna i fastighetsgränsen mellan två fastigheter (där Valla 7:2 är en av dem) för att dela på intrånget mellan fastighetsägare och att inte hindra skogsbruket på respektive fastighet mer än nödvändigt. Dock måste de nya ledningarna anpassas till befintlig infrastruktur och samordnas med Svenska kraftnäts planer i samma område. Parallellgång med Svenska kraftnäts befintliga ledningar kan utgöra större hinder för den framtida utbyggnaden av transmissionsnätet. De befintliga stagen på Svenska kraftnäts ledning CL7 försvårar dessutom parallellgång och gör att en mycket bred ledningsgata skulle behöva etableras för de parallella ledningarna.